

HRVATSKI ORIJENTACIJSKI SAVEZ

Na temelju Statuta Hrvatskog saveza za orijentacijsko trčanje, Izvršni odbor na 27. sjednici održanoj 15. travnja 2010. godine prihvatio je privremeni usklađeni :

P r a v i l n i k

za natjecanja u orijentacijskom trčanju

Pravilnika stupa na snagu danom donošenja, te je mjerodavan za natjecanja obuhvaćena kalendarom natjecanja Hrvatskog orijentacijskog saveza.

U Zagrebu, 15. travnja 2010. godine.

SADRŽAJ:

1	Temeljne odredbe	1
2	Definicije	1
3	Vrste orijentacijskih natjecanja	2
4	Sustav natjecanja	3
5	Prijava za organizaciju natjecanja	4
6	Kategorije	5
7	Sudjelovanje	6
8	Troškovi	6
9	Obavijesti o športskoj priredbi	7
10	Prijave	8
11	Putovanje i prijevoz	8
12	Ogledni trening	8
13	Startne liste i raspored u kvalifikacijskim skupinama	9
14	Službeni sastanak	10
15	Zemljишte	10
16	Karte	11
17	Staze	11
18	Zabranjena područja i staze	12
19	Opisi kontrola	12
20	Postavljanje kontrola i oprema	13
21	Kontrolni kartoni i perforatori	14
22	Oprema natjecatelja	15
23	Start	15
24	Cilj i mjerjenje vremena	17
25	Rezultati	18
26	Kup Hrvatske	21
27	Proglasenje i nagrade	23
28	Fair play	24
29	Povjerenik za natjecanja	25
30	Vijeće sudaca	25
31	Kontrola natjecanja	27
32	Prigovori	28
33	Žalbe	29
34	Izvještaj s natjecanja	29
35	Reklamiranje i sponzorstvo	29
36	Tisak	29
37	Stegovne mjere	29
	Privitak 1	30
	Privitak 2	31
	Privitak 3	33

1 Temeljne odredbe

- 1.1 Natjecateljski pravilnik (u dalnjem tekstu: Pravilnik) uređuje natjecanja u orijentacijskom trčanju koja se održavaju pod nadzorom Saveza, uvjete i postupak dodjele, pripreme, provedbe i obradu rezultata sa tih natjecanja, te prava i dužnosti svih sudionika i službenih osoba.
- 1.2 Organizator natjecanja može odrediti dodatna pravila koja su u suglasnosti s ovim Pravilnikom. Takva pravila mora odobriti Izvršni odbor, Hrvatskog orijentacijskog saveza. Zahtjevi za odstupanje od Pravilnika moraju biti dostavljeni Izvršnom odboru najmanje 3 mjeseca prije održavanja natjecanja.
- 1.3 Odredbe ovog Pravilnika kao i dodatna pravila obvezuju svakog natjecatelja, službeno vodstvo momčadi i ostale osobe koje sudjeluju u organizaciji ili na bilo koji način su u kontaktu sa natjecateljima.
- 1.4 Pravilnik tumači Izvršni odbor, Hrvatskog orijentacijskog saveza. Sportski fair-play vodeći je princip tumačenja ovog Pravilnika.
- 1.5 Izvršni odbor, Hrvatskog orijentacijskog saveza može usvojiti posebne pravilnike i odredbe, te odlučiti o njihovoj primjeni na natjecanjima pod nadzorom Saveza. (npr. Anti-doping pravilnik, Međunarodna specifikacija za izradu orijentacijskih karata (International Specification for Orienteering Maps), Principi za planiranje staza, te Pravilnik za opise kontrolnih točaka IOF-a (Competition rules for IOF foot orienteering competition rules iz 2010. godine)).
- 1.6 Organizator natjecanja mora zadovoljiti sve suvremene kriterije zaštite okoliša.

2 Definicije

- 2.1 Orijentacija je sport u kojem natjecatelji obilaze unaprijed određeni broj kontrolnih točaka označenih na terenu, u najkraćem mogućem vremenu uz pomoć karte i kompasa.
- 2.2 Orijentacijski sport ima definirane sportske grane:
  - foot orienteering / orijentacijsko trčanje;
  - ski orienteering / skijašku orijentaciju;
  - mtb orienteering / orijentaciju na brdskim biciklima (MTBO);
  - trail orienteering / precizna orijentacija;
- 2.3 Pojedinca bilo kojeg spola ili momčad ovaj Pravilnik definira kao „natjecatelja“ (u dalnjem tekstu: natjecatelj).

3 Vrste orijentacijskih natjecanja

3.1 Vrste orijentacijskih natjecanja razlikuju se prema:

- **načinu kretanja:**
  - orijentacijsko trčanje;
  - orijentacijsko skijaško trčanje;
  - orijentacija na brdskim biciklom (MTBO);
  - orijentacija za hendikepirane osobe;
  - ostali načini;
- **vremenu održavanja natjecanja:**
  - dnevna (po dnevnoj svjetlosti);
  - noćna (po mraku);
- **tipu natjecanja:**
  - pojedinačna (nezavisno natjecanje pojedinaca);
  - štafetna (dva ili više članova momčadi trče uzastopne pojedinačne trke);
  - momčadska (dva ili više pojedinaca čine momčad i natječu se zajedno);
- **načinu određivanja konačnog rezultata natjecanja:**
  - jednodnevno natjecanje – rezultat jedne utrke je konačan rezultat.
  - višednevno natjecanje – kombinacija rezultata dvije ili više utrka, održanih tijekom više dana, daje konačan rezultat.
  - kvalifikacijsko natjecanje – natjecatelji se kvalificiraju za finale putem jedne ili više kvalifikacijskih utrka u kojima mogu biti raspoređeni u različite grupe. Mogu se održati A, B finala itd., tako da su natjecatelji koji nastupe u B-finalu plasirani iza natjecatelja A-finala itd.
- **redoslijedu posjećivanja KT:**
  - zadanim redoslijedom - obilazak je unaprijed određen.
  - neodređenim redoslijedom – natjecatelj samostalno odlučuje o redoslijedu obilaska KT.
- **duljini staze:**
  - sprint
  - srednje staze
  - duge staze
  - ostale duljine

4 Sustav natjecanja

- 4.1 Pojam klub predstavlja punopravnog ili privremenog člana Hrvatskog orijentacijskog saveza, te klub pod „privremenom registracijom“ .
- 4.2 Svaki klub ima određenu kraticu svojeg naziva koja se sastoji od prva tri znaka naziva (osim ako je kratica već zauzeta; u tom se slučaju uzima prvi sljedeći slobodni znak).
- 4.3 Kratice su stalne i nasleđuju se iz godine u godinu. U slučaju više riječi u nazivu, kratica se sastavlja od prvog znaka prve riječi i prvih znakova sljedećih riječi.
- 4.4 Svaki klub može predložiti kraticu svojeg naziva.
- 4.5 Pravo prvenstva ima klub koji je koristilo kraticu prethodne godine.
- 4.6 U svim pisanim materijalima dopušteno je koristiti samo propisane kratice ili pune nazive klubova.
- 4.7 Kratice inozemnih klubova sastavljaju se na isti način kao u točki 4.2., ali su privremenog karaktera.
- 4.8 Ukoliko se u nekom izvješću koriste takve kratice, na kraju Izvješća sa natjecanja moraju biti navedena pojašnjenja (potpuna imena klubova).
- 4.9 Pojam priredba obuhvaća sve vidove jednog orijentacijskog natjecanja koji uključuje i organizacijski dio u koji spadaju izvlačenje startnih brojeva (mjesta), sastanci voditelja momčadi i svečanosti vezane uz natjecanje.
- 4.10 Priredba, (npr. prvenstvo) može obuhvaćati više od jednog natjecanja.
- 4.11 Izvršni odbor, Hrvatskog orijentacijskog saveza određuje organizatora priredbe ili natjecanja, te ga definira kalendarom natjecanja.
- 4.12 Međunarodna natjecanja otvoreno i zatvorenog tipa (IC) koja se održavaju na području Republike Hrvatske, organiziraju se prema pravilnicima IOF.
- 4.13 Prvenstva Hrvatske se raspisuju za sprint, duge i srednje staze, štafetu i noćnu orijentaciju svake godine. Prvenstva Hrvatske su službena natjecanja na kojima se dodjeljuje naslov prvaka Hrvatske svake godine.
  - Prvenstvo Hrvatske u sprintu se raspisuje za uzraste seniori (M/Ž21), juniori (M/Ž20), veterani (M/Ž35) i kadeti (M/Ž16).
  - Prvenstvo Hrvatske na srednjim stazama se raspisuje za sve najjače dobne kategorije.
  - Prvenstvo Hrvatske na dugim stazama se raspisuje za sve najjače dobne kategorije.
  - Prvenstvo Hrvatske u štafeti se raspisuje za uzraste seniori (M/Ž21), juniori (M/Ž20), veterani (M/Ž35) i kadeti (M/Ž16).
  - Prvenstvo Hrvatske u noćnoj orijentaciji se raspisuje za uzraste seniori (M/Ž21), juniori (M/Ž20), veterani (M/Ž35) i kadeti (M/Ž16).

- 4.14 Prvenstvo Hrvatske organizira organizator po odobrenju Izvršnog odbora a sukladno Pravilniku za natjecanja za orijentacijsko trčanje i kalendaru natjecanja, Hrvatskog orijentacijskog saveza.
- 4.15 Prvenstva Hrvatske mogu biti organizirana kao zasebna natjecanja ili u okviru neke druge priredbe (natjecanja). Ako se utrka za jedno od nabrojanih državnih prvenstava organizira u okviru višednevnog natjecanja, mora biti prva. Na dan navedenih prvenstva ne mogu biti organizirane druge trke.
- 4.16 Cup Hrvatske i Sprint cup Hrvatske su ligaška natjecanje na kojima se dodjeljuje naslov pojedinačnog i ekipnog pobjednika kupa Hrvatske. Cup Hrvatske i Sprint cup Hrvatske održava se svake godine, i sastoji se od niza pojedinačnih utrka.
  - Utrke za Cup Hrvatske i Sprint cup Hrvatske po odobrenju Izvršnog odbora organizira organizator, prema Pravilniku za natjecanja za orijentacijsko trčanje i kalendaru natjecanja, Hrvatskog orijentacijskog saveza.
  - U Hrvatskoj se organizira Cup Hrvatske (srednje i duge staze), te Sprint cup Hrvatske (sprint).
  - Broj utrka za Cup Hrvatske i Sprint cup Hrvatske određuje IO HOS-a.
  - IO HOS-a može donijeti dodatne posebne odluke za Cup Hrvatske i Sprint cup Hrvatske, koje trebaju definirati i iznijeti najmanje 3 mjeseca prije početka natjecanja u Kupu za koji se odluka donosi.
- 4.17 Ostala natjecanja su natjecanja koja se nalaze u godišnjem kalendaru Hrvatskog saveza za orijentacijsko trčanje i održavaju se prema Pravilniku za natjecanja za orijentacijsko trčanje HOS-a.
- 4.18 Neslužbena natjecanja su natjecanja koja u potpunosti ne podliježu odredbama Pravilnika za natjecanja za orijentacijsko trčanje HOS-a. Uobičajena odstupanja su u broju kategorija, duljinama staza, pripremi karata i opisa (npr. natjecatelji sami precrtaju stazu), a preporuča se da klub koji provodi organizaciju neslužbenog natjecanja u što većem obimu poštuje Pravilnik.

5 Prijava za organizaciju natjecanja

- 5.1 Svaki klub može podnijeti prijavu za organizaciju jednog ili više natjecanja.
- 5.2 Službena prijava dostavlja se IO HOS-a.
  - Za prijavu se koristi prijavni list za natjecanja na kojem moraju biti navedene sve informacije o natjecanju.
  - Klub koji se prijavi za organizaciju natjecanja odgovoran je za njegovo provođenje. Organizator natjecanja na kojem je trka u pojedinoj kategoriji proglašena neregularnom dužan je tijekom natjecateljske sezone ponoviti trku za dotičnu kategoriju.
  - Izvršni odbor na temelju pristiglih prijava donosi odluku o davanju prava na organizaciju državnih prvenstava i kup utrka na području Republike Hrvatske i to definira kroz kalendar natjecanja.

- 5.3 Prijavu za organizaciju natjecanja klub treba se podnijeti:
  - Alpe Adria Kup (regionalno prvenstvo) – dvije godine prije organizacije;
  - WRE utrke – do 01. lipnja u tekućoj godini za narednu sezonu;
  - Prvenstva Hrvatske – do 01. lipnja u tekućoj godini za narednu sezonu;
  - KUP - do 01. lipnja u tekućoj godini za narednu sezonu,
- 5.4 Ostala međunarodna natjecanja IOF, rok se definira sukladno razini natjecanja kojeg se želi organizirati prema smjernicama za podnošenje kandidature IOF.
- 5.5 Za organizaciju natjecanja međunarodnog značaja, klubovi moraju podnijeti pismenu kandidaturu Izvršnom odboru, a kroz obrazloženje projekta pojasniti svoje ciljeve, potrebe i vođenje organizacije natjecanja.
- 5.6 Odluku o trkama koje će biti predložene IOF-u da budu uvrštene u kalendar WRE natjecanja donosi IO HOS-a.
- 5.7 Izvršni odbor definira godišnji kalendar događaja u kome se definira organizacijske i natjecateljske aktivnosti Saveza najkasnije do 01. studenog tekuće godine za narednu sezonu.

6 Kategorije

- 6.1 Natjecatelji su podijeljeni u kategorije sukladno njihovom spolu, godinama i znanju. Žene se mogu natjecati i u muškim kategorijama u kojima pravo nastupa imaju muškarci njihove dobi (**Privitak 2**).
- 6.2 Za kategorije se upotrebljavaju oznake koje se sastoje od tri dijela. Prvi dio je oznaka spola – slovo M za muškarce ili Ž za žene, drugi dio je oznaka najmanje/najveće dobi, a treći dio je oznaka kvalitete (piše se samo ako je dobna skupina podijeljena po kvaliteti na dvije ili više kategorija) – od bolje ka slabijoj slovo E, A, B ili C. Na međunarodnim natjecanjima (WRE) oznake moraju pisati i na engleskom jeziku (M i W).
- 6.3 Natjecatelji koji navršavaju 20 ili manje godina do kraja kalendarske godine pripadaju kategoriji koja uključuje njihove godine starosti. Natjecatelji mlađi od 20 godina mogu nastupiti u najviše sljedećoj jačoj dobnoj kategoriji od one kojoj pripadaju, osim po odluci IO HSOT-a.
- 6.4 U slučaju spajanja više kategorija u jednu kao mjerilo prelaska gleda se najjača od spojenih kategorija po ključu veteranska, seniorska, juniorska, kadetska. Npr. na natjecanju na kojem nema kategorije M18, natjecatelj iz M16, mora tražiti odobrenje da nastupi u M20 (iako u njoj nastupaju natjecatelji iz M18).
- 6.5 Natjecatelji koji navršavaju 21 ili više godina od početka kalendarske godine pripadaju kategoriji koja uključuje njihove godine starosti. Mogu nastupati u jačim dobnim kategorijama do uključujući M21 i Ž21.
- 6.6 Glavne natjecateljske kategorije nose naziv M21 i Ž21, za muškarce odnosno žene. Elitna (E) kategorija može se otvoriti samo za kategoriju M21. U takvoj kategoriji nastupa ograničen broj natjecatelja koji su stekli pravo nastupa temeljem osvojenog plasmana u Kupu Hrvatske prethodne sezone ili odlukom IO HOS-a.

7 Sudjelovanje

- 7.1 Natjecatelj tijekom jedne natjecateljske sezone može nastupati samo za jedan klub kojeg predstavlja na domaćim i međunarodnim natjecanjima.
  - IO HOS-a odlučuje o razdoblju natjecateljske sezone.
  - Prelazni rok za natjecatelje teče od početka tekuće godine do prvog natjecanja u kalendaru IO HOS-a.
  - Klub u koje prelazi natjecatelj koji se prošle godine natjecao u seniorskim E i A kategorijama, najjačim juniorskim i najjačoj muškoj veteranskoj kategoriji dužno je bivšem klubu platiti odštetu ako je isti imao potpisani ugovor sa klubom.
  - Za arbitražu ako je potrebna, IO HOS-a određuje visinu naknade na početku natjecateljske godine.
- 7.2 Natjecatelji koji se natječu za pojedini klub moraju biti njegovi članovi a članstvo u klubu se dokazuje važećom iskaznicom HOS-a.
- 7.3 Natjecatelje se registrira pismenom prijavom kluba tajniku Saveza odnosno osobi zaduženoj za registraciju.
- 7.4 Prijava mora sadržavati:
  - potvrdu o zdravstvenoj sposobnosti;
  - potvrdu o uplati natjecateljske članarine Savezu.
- 7.5 Svaki klub mora odrediti voditelja odnosno kontakt osobu te pismeno dostaviti IO HOS-a njegovo ime i prezime, punu adresu stanovanja i broj telefona prije početka natjecateljske sezone.
- 7.6 Pravo nastupa na Prvenstvu Hrvatske imaju i strani državljeni ali se njihov rezultat ne računa za titulu prvaka Hrvatske.
- 7.7 Ako klub nije u mogućnosti sačiniti potpunu štafetu momčad, može se dopustiti sudjelovanje nepotpunih štafeta ili mješovitih štafeta sastavljenih od članova iz različitih klubova uz posebnu dozvolu IO HOS-a.
- 7.8 Svaki natjecatelj nastupa na vlastitu odgovornost. Za osiguranje protiv ozljeda odgovoran je natjecatelj.

8 Troškovi

- 8.1 Troškove organizacije priredbe (natjecanja) snosi organizator. Visinu startnine za natjecanja koja se nalaze u godišnjem kalendaru određuje IO HOS-a prije početka natjecateljske sezone.
- 8.2 Svaki klub ili pojedini natjecatelj odgovoran je za plaćanje startnine načinom navedenim u pozivu za natjecanje.
- 8.3 Za naknadne prijave određuje se naknadna startnina. Visinu naknadne startnine utvrđuje IO HOS-a prije početka natjecateljske sezone.

- 8.4 Putne troškove kontrolora i pomoćnika kontrolora HOS-a, do i sa mesta natjecanja, snosi HOS. Sve ostale troškove kontrolora i pomoćnika kontrolora snosi organizator. Kontrolorom može biti imenovana samo osoba koja posjeduje licencu kontrolora IO HOS-a.
- 8.5 Trke koje se boduju za svjetsku ranglistu (WRE) pored kontrolora kojeg postavlja IO HOS-a trebaju imati i IOF savjetnika čije troškove snosi organizator natjecanja.
- 8.6 Organizator priredbe dužan je ponuditi natjecateljima različite kategorije smještaja kako bi im omogućio odgovarajući izbor i mogućnost ugodnijeg boravka.

9 Obavijesti o športskoj priređbi

- 9.1 Sve obavijesti i svečanosti moraju biti na hrvatskom jeziku. Službene obavijesti moraju biti dostavljene klubovima u pismenom obliku. Usmene obavijesti mogu se davati samo u hitnim slučajevima.
- 9.2 Obavijesti za međunarodna natjecanja moraju biti na hrvatskom i engleskom jeziku.
- 9.3 Poziv mora sadržavati sljedeće obavijesti:
  - Naziv natjecanja;
  - Datum i vrstu natjecanja i vrsta staza;
  - Naziv kluba organizatora, ime i prezime glavnog organizatora;
  - Ime, prezime i kvalifikaciju postavljača staza;
  - Ime, prezime i kvalifikaciju kontrolora;
  - Adresu i telefonski broj za obavijesti i kontakt sa medijima;
  - Mjesto održavanja natjecanja, opis puta do mesta održavanja;
  - Kategorije i moguća ograničenja nastupa;
  - Nagrade;
  - Adresu pošte, e-pošte i broj faksa za prijave, te zadnji rok dostave;
  - Iznos startnine, ostala plaćanja i način uplate;
  - Vrstu i troškove smještaja;
  - Očekivana vremena pobednika ako odstupaju od uobičajenih;
  - Udaljenost između parkirališta i mesta okupljanja;
  - Udaljenost od cilja (tj. mesta okupljanja) do starta;
  - Opis zemljišta, opasnosti i mogućnost treninga;
  - Naziv i mjerilo karte, ekvidistanca i godina izdanja;
  - Vrijeme prvog starta;
  - Raspored javnog prijevoza (ukoliko je isti moguće koristiti);
  - Dan i mjesto izvlačenja startnih vremena (brojeva);

- Vrijeme proglašenja.
- 9.4 Poziv na natjecanje mora biti poslan najkasnije 30 dana prije natjecanja.
- 9.5 Zadnji rok za prijave određuje organizator natjecanja u pozivu.

10 Prijave

- 10.1 Prijave moraju biti poslane sukladno uputama navedenim u pozivu.
- 10.2 Za svakog natjecatelja u prijavi moraju biti navedene sljedeći podaci:
- ime i prezime;
  - kategorija u kojoj se natječe;
  - godina rođenja;
  - elektronski broj čipa ako se trka održava sa SI ili EMIT sustavom;
  - WRE broj za registrirane natjecatelje na WRE natjecanjima.
- 10.3 Naknadne prijave mogu biti odbijene ako na startnoj listi nema slobodnih mjesta u traženoj kategoriji.
- 10.4 Natjecatelj se na svakoj trci može prijaviti i nastupiti u samo jednoj kategoriji.
- 10.5 Na ponovljenom natjecanju pravo nastupa imaju samo natjecatelji koji su startali u poništenoj kategoriji. Ostali natjecatelji na ponovljenom natjecanju mogu nastupiti u drugim kategorijama.
- 10.6 Ako nije uplaćena startnina i nije postignut dogovor oko plaćanja organizator i Savez mogu zabraniti start natjecatelju ili klubu.
- 10.7 Mjesto prijava otvara se najkasnije 2 sata prije, a zatvara 1 sat prije prvog starta.
- 10.8 U štafeti imena članova štafetne momčadi i njihov poredak moraju biti dostavljeni organizatoru najkasnije 2 sata prije prvog starta.

11 Putovanje i prijevoz

- 11.1 Svaki klub odgovoran je za organizaciju prijevoza svojih članova na natjecanje.
- 11.2 Prijevoz između mjesa boravka, natjecateljskog centra, mjesa natjecanja, itd. može organizirati organizator ili klub. Na zahtjev, organizator može osigurati nužan prijevoz tijekom natjecanja uz naplatu.

12 Ogledni trening

- 12.1 Za značajna natjecanja organizator je dužan ponuditi mogućnost oglednog treninga.

13 Startne liste i raspored u kvalifikacijskim skupinama

- 13.1 Kod pojedinačnog starta, natjecatelji startaju jedan po jedan u svojoj kategoriji u istim vremenskim razmacima.
- 13.2 Kod masovnog starta, svi natjecatelji iste kategorije startaju istovremeno; u štafeti se to primjenjuje na natjecatelje koji startaju u prvoj izmjeni.
- 13.3 Kod lovačkog starta, natjecatelji startaju jedan po jedan u startno vrijeme i vremenskom razmaku koji su određeni prethodnim rezultatima.
- 13.4 Izvlačenje startnih vremena (brojeva) mora biti javno. Izvlačenje se može obavljati ručno ili pomoću računala.
- 13.5 Startna lista se mora objaviti najkasnije na dan natjecanja. Ako se organizira kvalifikacijska utrka istog dana kada i finale, startna lista finala mora biti objavljena najkasnije 1 sat prije prvog starta.
- 13.6 Naknadno prijavljene natjecatelje treba svrstavati redom na predviđena prazna startna mjesta (VAC), od početka prema kraju.
- 13.7 Niti jedan natjecatelj ne može samostalno izabrati startno vrijeme.
- 13.8 Ako nema praznih startnih mjesta, natjecatelji mogu startati prije svih u svojoj kategoriji pri čemu se čuva vremenski razmak startanja natjecatelja iz kategorije (minus minute).
- 13.9 Odluka o upotrebi „minus minuta“ je prepuštena organizatoru natjecanja.
- 13.10 Osim za finalne trke kojima prethode kvalifikacije, poredek na startnoj listi je slučajan.
- 13.11 Na natjecanjima za koja se održavaju kvalifikacije, ždrijebanje za kvalifikacijske trke mora zadovoljavati sljedeće uvjete: natjecatelji iz različitih kvalifikacijskih skupina startaju istovremeno, uz iznimku posljednjeg u skupini; natjecatelji moraju biti raspoređeni u kvalifikacijske skupine kako bi one bile što je više moguće jednakе jakosti; raspored natjecatelja u različitim skupinama određuje se tako da su natjecatelji iz istog kluba raspoređeni između skupina jednoliko koliko je više moguće. Na startnoj listi u kvalifikacijskim utrkama ne smije biti vidljivo koji natjecatelj trči u kojoj kvalifikacijskoj skupini.
- 13.12 Startna lista finala ovisi o rezultatima postignutim u kvalifikacijskim utrkama. Natjecatelji startaju obrnutim redoslijedom, odnosno najbolji starta posljednji. Ako je unutar jedne kvalifikacijske skupine dva ili više natjecatelja zauzelo isti plasman, ždrijebanjem se odlučuje o njihovom startnom poretku unutar skupine (npr. ako su dva natjecatelja skupine zauzela 6. mjesto, bacanjem kovanice odlučuje koji od njih je na 6., a koji na 7. startnom mjestu unutar skupine). Natjecatelji koji su zauzeli ista mesta u različitim skupinama startaju u jednakom razmaku ovisno o broju svoje skupine; slijed skupina je 1, 2, 3,... 4; a pobjednik skupine koja nosi najveći broj starta posljednji.
- 13.13 Startni interval pojedinačnog starta je najmanje 3 minute. Ako kategorija ima više od 40 prijavljenih natjecatelja interval starta je najmanje 2 minute. U kategorijama M21E i Ž21A startni interval pojedinačnog starta je najmanje 4 minute.
- 13.14 Startni interval na natjecanjima na srednjim stazama je 2 minute.
- 13.15 Startni interval na natjecanjima u sprintu je 1 minuta.

- 13.16 Natjecatelje treba rasporediti jednoliko unutar ukupnog vremena starta (koje ovisi o najbrojnijoj kategoriji). Ako su staze ili prve tri KT iste, prvo moraju startati natjecatelji iz jače kategorije, zatim iz slabije i tako redom.
- 13.17 Preporuča se da nitko ne starta u nultoj i prvoj minuti.
- 13.18 Prije izvlačenja startnih brojeva u masovnom startu, startni brojevi moraju se podijeliti različitim kombinacijama staze.
- 13.19 Kombinacije staze su tajne do starta posljednjeg natjecatelja.
- 13.20 Na državnom prvenstvu u štafeti, prijavljenim momčadima dodjeljuju se startni brojevi ovisno o njihovom plasmanu na posljednjem prvenstvu. Ostale momčadi dobivaju startne brojeve sljedeći abecedni red. Razmještaj različitih kombinacija staza uz startne brojeve mora provjeriti kontrolor Saveza.
- 13.21 Nepotpune i mješovite štafetne momčadi startaju istovremeno sa ostalima.
- 13.22 Strani državlјani startaju prije svih državlјana Republike Hrvatske, na svim državnim prvenstvima osim na štafetnom prvenstvu gdje startaju u zajedničkom startu svih štafeta.
- 13.23 Bračni parovi sa malom djecom mogu tražiti od organizatora maksimalno razdvojena startna vremena u svojim kategorijama.

14 Službeni sastanak

- 14.1 Organizator može organizirati i službeni sastanak uoči natjecanja.
- 14.2 Kontrolor predsjeda ili nadgleda sastanak.
- 14.3 Natjecateljska dokumentacija (startni brojevi, kontrolni kartoni, startne liste, opisi kontrola, raspored prijevoza, posljedne obavijesti itd.) moraju biti uručene voditeljima momčadi prije početka sastanka.
- 14.4 Tijekom sastanka voditeljima momčadi mora se omogućiti postavljanje pitanja.

15 Zemljишte

- 15.1 Zemljишte mora biti pogodno za postavljanje natjecateljskih staza.
- Ciljevi Sporazuma iz Leibnitz-a trebaju biti razmotreni prilikom odabira zemljишta i mesta natjecanja, te prilikom postavljanja staza.
- 15.2 Natjecateljski zemljишte mora biti zatvoren za orijentiranje što je moguće dulje, a najmanje mjesec dana prije natjecanja.
- 15.3 Na svim zemljишima koji se koriste za natjecanja za orijentacijsko trčanje moraju se poštivati sva pravila i zakoni očuvanja prirode, šumarije, lova i sl.

16 Karte

- 16.1 Karte, staze i dodatni tisak na karti mora biti označen, ucrtan i tiskan prema važećim IOF pravilnicima:
- za sve discipline osim sprinta prema međunarodnom standardu za izradu orijentacijskih karata (ISOM-u);
  - za sprint natjecanja prema međunarodni standard za izradu orijentacijskih karata (ISSOM-u).
- 16.2 Natjecateljske karte za državna prvenstva mogu biti u mjerilu 1:15000, 1:10000, 1:5000 ili 1:4000 s izohipsama na 5, 2,5 ili 2 metra, ovisno o nagibu terena.
- 16.3 Za ostala natjecanja se mogu koristiti i druga mjerila uz odobrenje IO HOS-a.
- 16.4 Preporuča se da mjerilo karte za natjecanje na dugim stazama bude 1:15000.
- 16.5 Za natjecanja na srednjim stazama i štafete preporuča se mjerilo 1:10000, a za natjecanja u sprintu preporuča se mjerilo 1:5000 i krupnije.
- 16.6 Za veterane, kadete i djecu se i na dugim stazama preporuča mjerilo 1:10000.
- 16.7 Na natjecanjima se mogu koristiti i druga mjerila uz odobrenje IO HOS-a.
- 16.8 Na Prvenstvu Hrvatske na dugim stazama preporuča se korištenje karte mjerila 1:15000.
- 16.9 Na Prvenstvu Hrvatske na srednjim stazama, Noćnom prvenstvu Hrvatske, Štafetnom prvenstvu Hrvatske preporuča se korištenje karte mjerila 1:10000.
- 16.10 Na prvenstvu Hrvatske u sprintu preporuča se korištenje karte mjerila 1:5000, 1:4000 ili veće izrađena po ISSOM-u.
- 16.11 Pogreške na karti i izmjene nastale nakon što je karta otisnuta moraju se ispraviti ako imaju utjecaj na natjecanje.
- 16.12 Organizator je dužan kartu zaštитiti od vlage.
- 16.13 Na dan natjecanja, upotreba bilo koje karte natjecateljskog područja od strane natjecatelja ili voditelja (predstavnika) kluba je zabranjena.
- 16.14 Ako postoji ranije korištena karta zemljišta, ogledni primjerci u boji moraju biti postavljeni na startu (unutar startnog koridora), osim kod štafetnih natjecanja gdje je strogo zabranjeno svakom pojedincu i natjecatelju korištenje ili pokazivanje karte zemljišta tijekom natjecanja.

17 Staze

- 17.1 Staze se planiraju prema Uputama za planiranje staza (IOF Principles for Course Planning) (Privitak 3) i Sporazumu iz Leibnitz-a.
- 17.2 Staze za štafetna natjecanja se planiraju prema Uputama za planiranje staza za štafetna natjecanja i Sporazumu iz Leibnitz-a.

- 17.3 Staza se zamišlja tako da ispita navigacijsku vještinu, koncentraciju, kao i psihofizičke sposobnosti natjecatelja. Sve staze trebaju uključiti što je moguće veći raspon različitih orijentacijskih tehnika.
- 17.4 Prilikom postavljanja staza za različite discipline treba poštovati Upute za postavljanje staza po disciplinama.
- 17.5 Duljina staze mjeri se pravocrtno od starta preko kontrola do cilja uz odstupanja od prave crte isključivo zbog fizički neprelaznih prepreka (neprelaznih ograda, jezera, neprelaznih stjenovitih odsjeka), zabranjenih područja ili obveznih dionica.
- 17.6 Ukupan uspon mjeri se kao uspon u metrima uzduž najbrže (idealne) varijante.
- 17.7 Ukupan uspon staze ne treba preći 5% duljine idealne varijante.
- 17.8 Za kvalifikacijske trke, staze paralelnih kvalifikacijskih skupina moraju biti što je moguće više iste duljine i tehničke težine.
- 17.9 U štafetnim natjecanjima, pojedini natjecatelji trče različite dionice, ali ukupno momčad trči istu stazu.
- 17.10 Na pojedinačnim natjecanjima dopušteno je da natjecatelji trče dionice različitim redoslijedom, ali svi natjecatelji moraju imati ukupnu stazu jednaku (iste dionice istim smjerom).
- 17.11 Očekivana vremena pobjednika u minutama i preporučene duljine staza po kategorijama za različite vrste natjecanja su navedena u Privitku 5.
- 17.12 Na Štafetnom prvenstvu Hrvatske za planiranje staza mora se koristiti kombinirana metoda grananja.

18 Zabranjena područja i staze

- 18.1 Sve osobe vezane uz natjecanje moraju strogo poštivati pravila koja odredi HOS, i sve upute organizatora u svrhu zaštite okoliša.
- 18.2 Zabranjena ili opasna područja, zabranjene staze, linijski detalji koji se ne smiju prelaziti itd. moraju biti obavezno navedeni u obavijestima i označeni na natjecateljskoj karti.
- 18.3 Ako je nužno, potrebno ih je dodatno obilježiti na terenu. Natjecatelj ne smije ulaziti i prelaziti preko takvih područja, staza ili detalja.
- 18.4 Obavezne dionice, prelasci i prolazi moraju biti jasno označeni na karti i na terenu.
- 18.5 Natjecatelji moraju sljediti označene obavezne dionice čitavom dužinom označenom na njihovoj stazi.

19 Opisi kontrola

- 19.1 Točan položaj KT jednoznačno je određen opisom kontrole.
- 19.2 Opis kontrole daje se u obliku simbola u skladu sa Pravilnikom o opisima kontrolnih točaka (IOF Control Descriptions).
- 19.3 Opisi kontrole trebaju biti napisani računalom po IOF normama.

- 19.4 Ako su ispisani na karti onda oni moraju biti s prednje strane karte.
- 19.5 Organizator može i dodatno pripremiti opise kontrola.

20 Postavljanje kontrola i oprema

- 20.1 Kontrolna točka (dalje KT) ucrtana na karti mora biti na terenu jasno označena i opremljena perforatorom (mehanički ili elektronski) kako bi osigurala natjecateljima dokazivanje o njenom obilaženju.
- 20.2 Svaka KT mora biti označena kontrolnom zastavicom oblika trostrane prizme dimenzija 30 x 30 cm. Svaka stranica dijagonalno je podijeljena na bijelo i narančasto ili crveno polje, od kojih je gornje bijelo. Za međunarodna natjecanja i prvenstva Hrvatske smiju se upotrebljavati samo zastavice sa narančastim poljem.
- 20.3 Zastavica mora biti postavljena na detalju označenom na karti u skladu s opisom kontrola. Zastavica mora biti postavljena tako da je natjecatelj uoči istovremeno kada ugleda točan položaj KT zadano opisom KT. KT ne smije biti skrivena.
- 20.4 KT moraju biti međusobno udaljene više od 30 m, premda se u sprint utrkama može tolerirati i takav slučaj. Tada kontrole moraju biti na različitim detaljima.
- 20.5 KT mora biti postavljena tako da prisutnost natjecatelja ne utječe na težinu njenog pronalaženja.
- 20.6 Svaka KT mora biti označena kodnim brojem, koji je pričvršćen na stupić KT tako da ga natjecatelj prije preforiranja može s lakoćom pročitati. Brojevi manji od 31 i brojevi (tj. 66, 68, 86, 89, 98, 99) se ne smiju se koristiti. Brojevi moraju biti uočljivi, ispisani crnom bojom na bijeloj podlozi, visine između 5 i 10 cm, debljine 5 do 10 mm. Vodoravno položeni brojevi trebaju biti podvučeni ako se mogu pogrešno protumačiti čitanjem dok su okrenuti naopako (npr. 161).
- 20.7 Ako se na zastavici nalazi kodna oznaka, njen broj mora biti identičan onome u opisu KT
- 20.8 Kodna oznaka može biti postavljena na:
  - nosaču zastavice vidljiva sa gornje strane;
  - sa strane vertikalnog držača, iznad zastavice.
- 20.9 Uz zastavicu mora biti postavljen dovoljan broj perforatora kojima natjecatelj potvrđuje obilazak KT.
- 20.10 Uz zastavicu i perforator mogu se razasuti listići s kodnim oznakama KT jednoznačnog izgleda za svaki dan natjecanja.
- 20.11 Ako je predviđeno vrijeme pobjednika 60 i više minuta, osvježenje mora biti postavljeno najmanje na svakih 35-40 minuta predviđenog vremena pobjednika.
- 20.12 Na osvježenju mora biti ponuđena čista voda prikladne temperature (uz vodu može biti ponuđen sok, čaj ili sl.).
- 20.13 Ako ima više vrsti napitaka, potrebno ih je jasno označiti natpisom.
- 20.14 Organizator mora osigurati najmanje 0,4l napitka po natjecatelju na svakom osvježenju i osobu na mjestu osvježenja.

21 Kontrolni kartoni i perforatori

- 21.1 Na natjecanjima se mogu upotrebljavati isključivo sustavi za potvrdu obilaska staze (elektronski ili drugi) odobreni od IOF-a (**Privitak 3**).
- 21.2 Kontrolni kartoni preuzimaju se najkasnije 1 sat prije vremena prvog starta. Ako su kvalifikacijske utrke i finale organizirani istog dana, kontrolni kartoni za finale podižu se najkasnije 1 sat prije prvog starta finale.
- 21.3 Ako se ne koristi elektronski sustav potvrde obilaska staze, natjecatelji smiju:
  - pisati po kontrolnom kartonu;
  - oblijepiti kontrolni karton prozirnom trakom;
  - staviti ga u plastičnu foliju/vrećicu;
  - ne smiju odrezati dijelove kontrolnog kartona.
- 21.4 Svaki natjecatelj odgovoran je za ovjeru potvrdu obilaska KT na svakoj KT, upotrebljavajući za to predviđen uređaj za potvrdu obilaska staze.
- 21.5 Svaki natjecatelj odgovoran je za ispravnu ovjeru obilaska staze, čak i na onim KT na kojima potvrdu obilaska KT obavlja organizator.
- 21.6 Perforiranje kontrolnih kartona mora biti pregledno i mora dokazivati da su sve KT obidene.
- 21.7 Natjecatelj kojemu nedostaje perforacija ili je nečitka nema plasman, osim ako sa sigurnošću može biti utvrđeno da je posjetio KT, te da izostanak ili nečitkost perforacije nije njegova pogreška.
- 21.8 U tim iznimnim okolnostima, mogu se koristiti drugi dokazi da je natjecatelj posjetio kontrolu poput izjava službenika organizatora na kontrolama, video snimki ili očitanja kontrolnih jedinica s kontrola.
- 21.9 U svim ostalim slučajevima takvi dokazi nisu prihvativi i natjecatelj mora biti diskvalificiran.
- 21.10 Ako se koristi sustav s vidljivim perforacijama, najmanje jedna iglica mora biti u odgovarajućem ili rezervnom kvadratu.
- 21.11 Prihvatljiva je jedna pogreška za natjecatelja, tj. perforacija izvan odgovarajućeg kvadrata, pod uvjetom da su sve perforacije jasno čitljive.
- 21.12 Natjecatelj koji pokuša steći prednost netočnim perforiranjem može biti diskvalificiran.
- 21.13 Organizator ima pravo postaviti kontrolore na KT koji provjeravaju redoslijed perforiranja na izabranim KT i/ili perforiraju kontrolni karton.
- 21.14 Obvezan je to učiniti na kritičnim točkama staze (kružnog oblika ili oblika osmice).
- 21.15 Kontrolor mora perforirati natjecateljev karton u sljedeći slobodni kvadrat iza posljednje perforacije.
- 21.16 Natjecatelj koji izgubi svoj kontrolni karton ili obilazi stazu krivim redoslijedom mora biti diskvalificiran.

21.17 Ako se koristi sustav s vidljivim perforacijama, organizator je dužan čuvati kontrolne kartone do isteka žalbenog roka natjecanja.

22 Oprema natjecatelja

- 22.1 Izbor odjeće i obuće je slobodan. Ako IO HOS-a ne odredi drugačije.
- 22.2 Startni brojevi moraju biti pregledni i natjecatelj ih mora nositi na prsima ili na prsima i ledima. Startni broj ne smije prelaziti dimenzije 25 x 25 cm, a znamenke moraju biti visoke najmanje 14 cm.
- 22.3 Startni broj se ne smije rezati niti presavijati.
- 22.4 Tijekom natjecanja natjecatelj smije koristiti isključivo kartu i opis kontrola koji mu osigurava organizator, te kompas. Ostala pomoćna navigacijska sredstva nisu dozvoljena.
- 22.5 Telekomunikacijski uređaji na natjecateljskom terenu smiju se koristiti isključivo uz dozvolu organizatora.

23 Start

- 23.1 Start se postavlja tako da sljedeći natjecatelj i ostale osobe ne vide karte, staze, izbor varijante ili smjer odlaska prema prvoj KT.
- 23.2 Na startu mora biti postavljen sat koji prikazuje vrijeme natjecanja. Startni sat mora zvučnim signalom davati točno vrijeme starta natjecatelja.
- 23.3 Put od startnog mjeseta do karata mora biti vidljivo označen trakama crvenog papira dugim najmanje 30 cm.
- 23.4 Na karti je startno mjesto prikazano startnim trokutom. Na zemljишtu je označeno kontrolnom zastavicom bez perforatora ako se ne nalazi na mjestu samog starta. Put do startnog mjeseta treba biti označen trakama crvenog papira dugim najmanje 30 cm.
- 23.5 Na pojedinačnim natjecanjima uobičajeni start je intervalni.
- 23.6 U štafetnim natjecanjima start je masovni.
- 23.7 Ako se dvije trke organiziraju istog dana prvi start druge trke mora započeti najmanje tri i pol sata nakon zadnjeg starta prve trke. Ako su obadvije trke sprint prvi start druge trke može početi najmanje dva i pol sata nakon zadnjeg starta prve trke.
- 23.8 Na natjecanjima sa kvalifikacijskim utrkama, prvi start finalne trke treba započeti 3 1/2 sata nakon posljednjeg starta kvalifikacijske trke.
- 23.9 Put od mjeseta okupljanja do starta mora biti označen vidljivo postavljenim bijelo-plavima trakama dugim najmanje 30 cm.
- 23.10 Start mora biti organiziran s postavljenim startnim prostorom, s najmanje dva startna koridora smještenim na rub prostora za zagrijavanje. Iza prostora predstarta smiju se kretati samo natjecatelji koji startaju i predstavnici tiska koji imaju dozvolu organizatora.

23.11 Organizator je na startu dužan postaviti:

- najmanje dva startna koridora;
- predstartni sat ili semafor;
- ogledni primjerak karte ako je već korištena (osim kod štafete);
- kontrolora kontrolnih kartona ili uređaja za elektronsku ovjeru obilaska staze;
- startni sat sa zvučnim signalom;
- natpis start;
- oznake do startnog mjesta.

23.12 Predstartni sat ili semafor, koji pokazuje startno vrijeme ustanovljeno za broj startnih koridora (2 ili više), mora biti postavljen ispred prvog startnog koridora ili unutar njega. Organizator je dužan postaviti jednog čovjeka koji opslužuje predstartni sat i brine se o njegovoj točnosti.

23.13 Organizator je dužan provjeriti i ovjeriti kontrolni karton natjecatelja neposredno prije ulaska u drugi startni koridor.

23.14 U svakom koridoru natjecatelj čeka najmanje 1 minutu.

23.15 Svaki natjecatelj je odgovoran za uzimanje karte svoje kategorije. Natjecateljev startni broj ili ime ili kategorija trebaju biti vidljivo napisan na karti. Karte moraju biti podijeljene po kategorijama i svaka karta mora imati oznaku kategorije sa znakovima veličine 5-10 cm.

23.16 Natjecatelju koji svojom pogreškom zakasni na start može se dozvoliti start po njegovom dolasku. Organizator će odrediti vrijeme u kojem može startati uzimajući u obzir mogući utjecaj na ostale natjecatelje. Njegovo vrijeme teče od vremena njegovog predviđenog startnog vremena.

23.17 Natjecatelju koji kasni na start zbog pogreške organizatora određuje se novo startno vrijeme. Novo startno vrijeme organizator obvezno upisuje na kontrolni karton natjecatelja i ovjerava ga svojim potpisom. Organizator mora omogućiti natjecatelju vrijeme potrebno za koncentraciju, zagrijavanje i pripremu za natjecanje. Ako nema slobodnih startnih mesta natjecatelj starta nakon svih natjecatelja svoje kategorije, a organizator pri određivanju novog startnog vremena mora uzeti u obzir vremenski interval startanja u kategoriji natjecatelja.

23.18 Izmjena među članovima štafete predaje se dodirom. Izmjena se može također organizirati na način da dolazeći natjecatelj predaje kartu odlazećem. U tom slučaju nije nužan dodir.

23.19 Za ispravnu i pravovremenu izmjenu članova štafete odgovoran je svaki natjecatelj.

23.20 Nakon što je štafeta diskvalificirana ili je diskvalifikaciju potvrdilo Sudsko vijeće, ostale izmjene ne mogu startati.

23.21 Organizator mora u prostoru izmjene osigurati najavu natjecatelja (izmjene) najmanje 5 minuta prije njegovog ulaska u taj prostor.

24 Cilj i mjerjenje vremena

- 24.1 Natjecanje je za natjecatelja završeno kada prođe ciljnu ravninu.
- 24.2 Prilaz cilju uređuje se kao lijevak omeđen trakom ili užetom. Posljednjih 20 metara mora biti ravno.
- 24.3 Ciljna crta mora biti širine najmanje 2 metra i postavljena okomito na smjer utrčavanja.
- 24.4 Iznad ili pored ciljne crte mora biti jasna i vidljiva oznaka cilja kako bi ga natjecatelj mogao lako uočiti. Ako se oznaka cilja postavlja iznad ciljne crte, mora se postaviti najmanje 2,5 m iznad tla.
- 24.5 Nakon što natjecatelj prođe ciljnu crtu predaje kontrolni karton ili ovjerava uređaj za elektronsku ovjeru obilaska staze, ostavlja kartu ako to zahtijeva organizator.
- 24.6 Ciljnim vremenom smatra se prolazak prsa natjecatelja kroz ciljnu crtu.
- 24.7 Ciljno vrijeme mjeri se na cijele sekunde i može biti u obliku:
- MMM:SS
  - H:MM:SS
- 24.8 Na cilju se moraju koristiti dva nezavisna sustava mjerjenja vremena, glavni i sporedni.
- 24.9 Na natjecanjima s masovnim i lovačkim startom, linjski suci na cilju odlučuju o konačnom poretku, a kontrolor mora biti uz ciljnu crtu prilikom ulaska tri prvoplasirana u svim kategorijama.
- 24.10 Poželjno je osigurati prvu pomoć i službu dežurnog liječnika, s nužnom opremom za rad na terenu (šumi).
- 24.11 Dozvoljeno vrijeme zadržavanja na stazi je određeno, a ovisi o duljini staze i vrsti natjecanja na sljedeći način:
- srednje staze, 120 minuta za muškarce i žene;
  - duge staze, 180 minuta za muškarce i žene;
  - sprint, 60 minuta za muškarce i žene;
  - štafeta, 200 minuta za žene i 300 minuta za muškarce.
- 24.12 Dozvoljeno vrijeme zadržavanja se na sprintu, srednjim stazama i štafeti produžava za 30 min. ako vrijeme pobjednika premašuje više od 10 min predviđeno vrijeme pobjednika.
- 24.13 Cilj se zatvara najranije po isteku dozvoljenog vremena zadržavanja na stazi natjecatelja koji je startao posljednji.
- 24.14 Organizator je na cilju dužan postaviti sljedeće osoblje:
- 1 ili više mjerača vremena;
  - 1 preuzimatelj kontrolnih kartona (ukoliko se isti koriste);
  - 1 kontrolor kartona (ukoliko se isti koriste);
  - 1 ili više osoba za obradu rezultata;
  - 1 poslužitelj osvježenja.
- 24.15 Sljedeće obavijesti moraju biti objavljenje na mjestu okupljanja (cilja):

- dužinu staze i uspon, broj KT, opis svih kontrola koje su postavljene, bez objavljivanja poretka kontrola unutar pojedinih kategorija.

25 Rezultati

- 25.1 Neslužbeni rezultati moraju biti objavljeni i izvješeni u prostoru cilja tijekom natjecanja.
- 25.2 Ako se proglašenje pobjednika organizira u ciljnem prostoru treba započeti najkasnije 15 minuta nakon službenog zatvaranja cilja.
- 25.3 Ako se kvalifikacijska utrka i finale održavaju istog dana, rezultati kvalifikacijskih utrka moraju biti objavljeni najkasnije 15 minuta nakon službenog zatvaranja cilja kvalifikacijske utrke.
- 25.4 Službeni rezultati obuhvaćaju sve natjecatelje koji su nastupili na natjecanju.
- 25.5 Službeni rezultati štafetnog natjecanja obuhvaćaju natjecatelje prema redoslijedu izmjena i postignuta vremena svake pojedine izmjene kao i grananja koja je štafeta imala.
- 25.6 Na pojedinačnim natjecanjima, dva ili više natjecatelja s istim vremenom zauzimaju isto mjesto u ukupnom poretku. Sljedeće mjesto ostaje prazno.
- 25.7 U slučaju masovnog i lovačkog starta, poredak je određen redoslijedom ulaska natjecatelja u cilj. U štafeti je to poredak ulaska posljednjih izmjena.
- 25.8 U štafetnim natjecanjima gdje se organizira naknadni masovni start za izmjene koje nisu startale, zbroj pojedinačnih vremena članova momčadi određuje plasman štafeta koje su sudjelovale u takvom masovnom startu. Momčadi koje su startale u naknadnom masovnom startu plasirane su iza svih momčadi čije su zadnje izmjene startale prije masovnog starta i koje imaju plasman.
- 25.9 Rezultati nepotpunih ili mješovitih momčadi ne ulaze u plasman u štafeti, ali se navode u službenim rezultatima.
- 25.10 Natjecatelj ili momčad koja prekorači dozvoljeno vrijeme zadržavanja na stazi nema plasman.
- 25.11 Službeno izvješće sa natjecanja mora sadržati:
- Naziv, mjesto, datum i vrsta natjecanja;
  - Datum, vrsta natjecanja i vrsta staze;
  - Rang natjecanja;
  - Naziv i mjerilo karte. Ekvidistanca i godina izdanja;
  - Naziv k/d organizatora, ime, prezime i kvalifikaciju glavnog organizatora;
  - Ime, prezime i kvalifikaciju postavljača staze;
  - Ime, prezime i kvalifikaciju kontrolora;
  - Imena ostalih sudionika u organizaciji;
  - Sastav sudskog vijeća, broj žalbi i odluke sudskog vijeća;
  - Ako postoje, sve izmjene u odnosu na neslužbene rezultate (naknadne korekcije vremena ili broja kontrola);

- Točan broj natjecatelja koji su nastupili (uključujući i Otvorenou kategoriju);
- Nagrade;
- Rezultate:
  - Za svaku kategoriju moraju biti napisani:
    - Duljina staze, uspon, broj kontrola:
  - Za svakog natjecatelja trebaju biti navedeni:
    - Plasman;
    - Ime, prezime kratica kluba, država;
    - Postignuto vrijeme u formatu MMM:SS ili skraćenice ili skraćenice po međunarodnim normama:
  - MP (Missing punch - nedostaje preforacija), za natjecatelja koji nije pronašao sve KT;
  - OT (Over time - prekoračenje vremena)(dopušteno vrijeme zadržavanja na stazi), za natjecatelja koji je prekoračio dozvoljeno vrijeme zadržavanja;
  - DNF (Do not finish - nije prošao ciljem) - natjecatelj koji nije prošao cilj, nema plasmana;
  - DISQ (Disqualification - diskvalificiran)- natjecatelj je diskvalificiran od strane organizatora ili Sudskog vijeća (uz obavezno obrazloženje);
  - DNS (Do not start - nije startao) – natjecatelji koji su prijavljeni, a nisu startali

25.12 IO HOS-a imenuje odbor za automatsku obradu podataka od tri člana.

25.13 Odbor za AOP daje suglasnost za uporabu računalskog programa.

25.14 Program za obradu rezultata mora zadovoljavati sljedeće uvjete:

- kategorije u ispisima moraju nositi propisane nazive i biti u propisanom redoslijedu;
- najkasnije 10 minuta od utrčavanja natjecatelja u cilj, njegovo vrijeme mora biti objavljeno u privremenim rezultatima;
- ako program ispisuje liste (a ne pojedinačne rezultate na papirićima), iste moraju biti objavljivanje najmanje svakih 10 minuta;
- program mora automatski ispisivati listu sa rezultatima, najmanje svakih 5 minuta i to sa sljedećim podacima:
  - kategorija;
  - ime i prezime natjecatelja uz kraticu ili puni naziv k/d;
  - startni broj natjecatelja;
  - startno i ciljno vrijeme natjecatelja;
  - vrijeme zadržavanja na stazi.

25.15 Rezultati pojedinačnih natjecanja se postavljaju na vrpcu ili oglasnu ploču sljedećim redoslijedom:

- M21E;
- Ž21A;
- M65;
- M55;
- M45;
- M35;
- M21A;
- M21B;
- M20;
- M18;
- M16;
- M14;
- M12;
- Ž45;
- Ž35;
- Ž21B;
- Ž20;
- Ž18;
- Ž16;
- Ž14;
- Ž12;
- OTVORENA KATEGORIJA.

25.16 Ako se postavljaju pojedinačni rezultati na vrpcu, kategorije se postavljaju jedna pored druge prema danom redoslijedu.

25.17 Ako se rezultati postavljaju na oglasnu ploču, liste rezultata se postavljaju jedna pored druge do prelaska u novi red.

25.18 Rezultati štafetnih natjecanja se postavljaju na vrpcu ili oglasnu ploču sljedećim redoslijedom:

- M21 – seniori;
- Ž21 – seniorke;
- M35 – veterani;
- M20 – juniori;
- M16 – kadeti;
- Ž20 – juniorke;
- Ž16 – kadetkinje;

• OTVORENA KATEGORIJA.

- 25.19 Ako se postavljaju pojedinačni rezultati na vrpcu, kategorije se postavljaju jedna pored druge prema danom redoslijedu.
- 25.20 Ako se rezultati postavljaju na oglasnu ploču, liste rezultata se postavljaju jedna pored druge do prelaska u novi red.
- 25.21 Organizator je dužan upisati na kontrolne kartone natjecatelja redni broj prolaska kroz cilj i ciljno vrijeme.
- 25.22 U službenim rezultatima moraju se upotrebljavati propisane kratice za klub, kategoriju i vrstu diskvalifikacije.
- 25.23 Službeni rezultati moraju se dostaviti u pisanom obliku svakom klubu koje je imalo sudionika na natjecanju, voditelju KH, glavnom sucu i glavnom kontroloru.

26 Kup Hrvatske

- 26.1 U Kupu Hrvatske (dalje KH) pojedinačne i ekipne bodove osvajaju samo članovi klubova učlanjenih u HOS-a i registrirani za KH.
- 26.2 Strani državlјani mogu osvajati bodove ako u tijeku godine na svim natjecanjima nastupaju samo za jedan klub član HOS-a i imaju prijavljeno prebivalište u Hrvatskoj.
- 26.3 Neregularne trke se ne boduju za danu kategoriju u pojedinačnom i ekipnom bodovanju.
- 26.4 Natjecatelj koji je prošao stazu na barem jednom natjecanju za KH stječe pravo na plasman u KH.
- 26.5 Natjecatelj koji nije prošao cijelu stazu ili je nije prošao u dozvoljenom vremenu ne osvaja bodove za KH.
- 26.6 Rezultati u KH proglašavaju se samo u najjačim dobnim kategorijama u kojima se trojici prvoplasiranih po zaključenju KH dodjeljuju priznanja za pobjednika kupa Hrvatske i medalje.
- 26.7 U slabijim dobnim kategorijama dodjeljuju se diplome, ali se ne osvaja naslov prvaka KH.
- 26.8 Redoslijed unutar pojedine kategorije određuje se na osnovu zbroja bodova.
- 26.9 Bolje plasirani natjecatelj je onaj koji ima više bodova.
- 26.10 Formula za izračunavanje bodova glasi:

vrijeme prvoplasiranog (izraženo u sekundama)

Bodovi = ----- x 100

vrijeme natjecatelja (izraženo u sekundama)

26.11 Pobjednik u kategoriji dobiva 100 bodova, a ostali manje, proporcionalno s vremenom zaostatka za pobjednikom.

26.12 Od ukupnog broja natjecanja N koja se boduju za KH u određenoj kategoriji u tekućoj godini, za plasman natjecatelja u KH zbraja se K njegovih najboljih bodova s natjecanja. Pri tome je K najmanji cijeli broj veći od N/2 (Npr. od 8 ili 9 utrka za KH uzima se 5 najboljih plasmana).

26.13 Natjecanja za KH održavaju se u sljedećim kategorijama podijeljenim u razrede od 1-5.

1	2	3	4	5
M21E Ž21A	M20 Ž20	M18 Ž18 M16 Ž16 M35 Ž35 M 21 A	M14 Ž14 M12 Ž12 M65 M55 M45 Ž45	Ž21B M 21 B
seniori E seniorke	juniori juniorke	ml. juniori m.juniorke kadeti kadetkinje veteranke veterani I	ml.kadetk ml.kadeti dječaci djekočice veterani IV veterani III veterani II veteranke II	seniori B seniorke B

26.14 Svako natjecanje KH boduje se za ukupni plasman k/d.

26.15 Za ukupni plasman k/d boduju se ukupni rezultati pojedinačnih natjecatelja u KH

26.16 Zbroj bodova koje natjecatelj donosi svome k/d ovisi o razredu u kojem se nalazi kategorija i njegovom plasmanu na pojedinom natjecanju na osnovu sljedeće tablice:

Kategorije	M21E, Ž21A	MŽ20	MŽ18,MŽ16, M21A, M35, Ž35	MŽ14,MŽ12, M45, M55, M65, Ž45	M21B, Ž21B
Koeficijent	1.0	0.9	0.8	0.7	0.5

26.17 Ostvareni bodovi u pojedinačnoj konkurenciji množe se sa koeficijentom pripadajuće kategorije te se dobiva broj bodova koji se zbraja za ekipni poredak.

26.18 Za ekipni poredak zbrajaju se svi rezultati članova kluba koji su nastupili na natjecanju i imaju plasman.

26.19 Natjecatelj koji nema plasman ne donosi bodove svome klubu.

26.20 Redoslijed klubova određuje se na osnovu zbroja bodova sa svih natjecanja.

26.21 Bolje plasirani klub je onaj koji ima više bodova.

26.22 Klubovi su obvezni registrirati svakog natjecatelja u KH dostavljanjem preslike domovnice voditelju KH.

26.23 Uz presliku domovnice potrebno je navesti kategoriju u kojoj se registrira u toj godini, te uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

- 26.24 Jednom registrirani natjecatelj dobiva svoj registarski broj.
- 26.25 Za strane državljane potrebno je dostaviti presliku putovnice.
- 26.26 Prije početka natjecateljske sezone voditelji (predstavnici) klubova obvezni su poslati popis natjecatelja otprije registriranih u KH sa sljedećim podacima:
- ime i prezime;
  - datum rođenja;
  - kategorija u kojoj se registrira za tekuću sezonu.
- 26.27 Voditelj KH na svakom natjecanju koje se bude za isti, mora izvjesiti trenutni poredak klubova i natjecatelja u ciljnem prostoru. Poredak mora biti izvješen za sve kategorije koje se natječe u KH.
- 26.28 Jedan primjerak mora dostaviti IO HOS-a.
- 26.29 IO HOS-a mora objaviti službenu listu rezultata nakon svake skupine natjecanja i dostaviti je svim klubovima i organizatorima.

27 Proglašenje i nagrade

- 27.1 Organizator mora osigurati dostojanstveno proglašenje.
- 27.2 Nagrade za muškarce i žene u istoj kategoriji moraju biti identične.
- 27.3 Ako dva ili više natjecatelja zauzmu isto mjesto, mora im se dodijeliti zasluženo odličje i/ili priznanje.
- 27.4 Naslov državnog prvaka dodjeljuje se na svim državnim prvenstvima i glase:
- Državni/a prvak/inja u orijentacijskom trčanju na srednjoj stazi;
  - Državni/a prvak/inja u orijentacijskom trčanju na dugoj stazi;
  - Državni/a prvak/inja u orijentacijskom trčanju u sprintu;
  - Državni/a prvaci/kinje u orijentacijskom trčanju u štafeti;
  - Državni/a prvak/inja u noćnom orijentacijskom trčanju.
- 27.5 Ispred riječi državni/a dodaje se opisni naziv kategorije:
• seniorski	za M21E, Ž21A;
• juniorski	za M20, Ž20;
• mlađi juniorski	za M18, Ž18;
• veteranski	za M35;
• veteranska	za Ž35;
• stariji veteranski	za M45;
• kadetski	za MŽ16;
• mlađi kadetski	za MŽ14.
- 27.6 Na svim navedenim natjecanjima osim NN dodjeljuju se odličja i priznanja kako slijedi:
- 1.mjesto – zlatno (pozlaćeno) odličje i priznanje;

- 2.mjesto – srebrno (posrebreno) odličje i priznanje;
  - 3.mjesto – brončano odličje i priznanje;
  - 4.– 6. mjesto – priznanje (samo seniori).
- 27.7 Na početku godine IO HOS-a određuje natjecanja na kojima osigurava odličja.
- 27.8 Za ostala natjecanja odličja osigurava organizator.
- 27.9 Za sva državna prvenstva priznanja osigurava HOS.
- 27.10 Naslov državni/a prvak/inja ne dodjeljuje se stranim državljanima.
- 27.11 Proglašenje vodi predstavnik k/d organizatora.
- 27.12 U štafeti, svaki član momčadi dobiva pripadajuće odličje i/ili priznanje.
- 27.13 Proglašenje će se provoditi prema protokolu koji određuje HOS.

28 Fair play

- 28.1 Sve osobe koje imaju udjela u natjecanju moraju iskazati visok osjećaj pravednosti i poštenja. Moraju se ponašati športski i posjedovati prijateljski duh. Svaki natjecatelj mora pokazati poštivanje ostalih natjecatelja, organizatora, novinara, gledatelja i stanovnika natjecateljskog prostora. Natjecatelji moraju biti što je moguće tiši dok se nalaze na terenu.
- 28.2 Tijekom natjecanja, zabranjeno je traženje ili pružanje pomoći ostalim natjecateljima, osim u slučaju nesreće. Pružanje pomoći unesrećenom dužnost je svakog natjecatelja.
- 28.3 Uzimanje stimulativnih sredstava je zabranjeno. IOF Anti-Doping Rules primjenjuje se na svim IOF natjecanjima i IO HOS-a može zatražiti provođenje doping kontrole.
- 28.4 Organizator može objaviti mjesto natjecanja unaprijed uz suglasnost kontrolora HOS-a. Ako isto nije javno objavljeno, sve osobe vezane uz organizaciju moraju u strogoj tajnosti držati sve podatke o natjecateljskom prostoru i zemljištu. Staze su podatak stroge tajnosti.
- 28.5 Svaki pokušaj prilaska ili treniranja na natjecateljskom terenu je zabranjen. Zabranjeni su svi pokušaji iznuđivanja bilo kakvih informacija o stazama prije i tijekom natjecanja, osim onih koje ustupi organizator.
- 28.6 Na natjecanju ne treba nastupiti natjecatelj koji je dobro upoznat s terenom ili kartom, čime bi mogao steći značajnu prednost nad ostalim natjecateljima. U slučaju dvojbe, odluku donosi IO HOS-a.
- 28.7 Voditelji momčadi, natjecatelji, novinari i gledatelji moraju se kretati isključivo u prostorima koji su za njih predviđeni.
- 28.8 Osoblje na KT ne smije ometati ni zadržavati bilo kojeg natjecatelja, kao niti davati bilo kakvu vrstu informacije. Na svom položaju moraju biti tihi, nositi neupadljivu odjeću i ne smiju pomagati natjecateljima koji se približavaju KT. Ovo se također odnosi na sve osobe koje se nalaze na terenu, tj. novinare itd.
- 28.9 Nakon prolaska kroz ciljnu crtu, natjecatelj ne smije ponovno ući u natjecateljski teren bez dozvole organizatora. Natjecatelj koji odustane od dalnjeg natjecanja mora se javiti organizatorima na cilju i predati im svoj kontrolni karton i kartu. Natjecatelj ne smije ni na koji način utjecati na tijek natjecanja ili pomagati ostalim natjecateljima.

28.10 Natjecatelj koji prekrši neko od pravila, ili ostvari prednost kršenjem jednog od njih, može biti diskvalificiran.

28.11 Ne-natjecatelj koji prekrši neko od pravila podliježe stegovnim mjerama.

28.12 Na dan natjecanja natjecatelji ne smiju kod sebe imati stare karte zemljišta na kojem se održava natjecanje.

29 Povjerenik za natjecanja

29.1 Povjerenik za natjecanja može biti samo osoba stručnosti nacionalnog kontrolora ili više.

29.2 Povjerenik za natjecanja trebao bi biti stručna, objektivna i u orijentaciji aktivna osoba.

29.3 IO HOS-a početkom godine imenuje Povjerenika za natjecanja.

29.4 Povjerenik za natjecanja objedinjuje i koordinira radom na područjima;

- pripreme i organizacije natjecanja;
- kontrole natjecanja;
- rada vijeća sudaca;
- promocije i unapređenju orijentacijskog sporta.

29.5 Povjerenik za natjecanja je odgovoran za rad Izvršnom odboru, kojem podnosi godišnje izvješće.

30 Vijeće sudaca

30.1 Član sudskog vijeća može biti samo osoba stručnosti nacionalnog kontrolora ili više.

30.2 Član sudskog vijeća trebao bi biti stručna, objektivna i u orijentaciji aktivna osoba.

30.3 IO HOS-a početkom godine na prijedlog Povjerenika za natjecanja bira Vijeće sudaca.

30.4 U vijeće sudaca imenuje se 5 sudaca.

30.5 Sudsko vijeće imenuje glavnog suca, te njegovog prvog i drugog zamjenika.

30.6 Na svakom natjecanju koje se nalazi u kalendaru HOS-a dužan je prisustvovati barem jedan od njih.

30.7 Sudsko vijeće čine tri člana.

30.8 Članovi Sudskog vijeća su: glavni sudac, koji predsjeda radom Sudskog vijeća i dva suca, koji nisu članovi kluba organizatora.

30.9 Sudsko vijeće određuje glavni sudac ili njegov zamjenik prije početka natjecanja, o sastavu usmeno obavještava kontrolora i pismeno organizatora uoči natjecanja.

30.10 Kontrolor HOS-a treba prisustvovati zasjedanju Sudskog vijeća, ali nema pravo glasa.

30.11 Sudsko vijeće donosi odluke većinom glasova. Glavni sudac je mjerodavan za provođenje Pravilnika i mora ga posjedovati prilikom zasjedanja.

30.12 Sudsko vijeće vodi zapisnik o svom radu koji potpisuju sva tri člana Sudskog vijeća. Zapisnik se predaje u pismohranu HOS-a, zajedno sa izvješćem i rezultatima sa natjecanja.

30.13 Sudsko vijeće razmatra isključivo pisane žalbe.

30.14 Sudsko vijeće prije donošenja odluke mora saslušati zainteresirane strane, ako one to žele.

30.15 U slučaju da se na natjecanju koriste kontrolni kartoni prije proglašenja Sudsko vijeće mora pregledati i provjeriti kontrolne kartone i postignuta vremena trojice prвoplasiranih u svim kategorijama, a u najjačim seniorskim prve šestorice.

30.16 Odluke Sudskog vijeća su punovažne samo ako su svi članovi prisutni.

30.17 Ako se član vijeća smatra osobno pristranim ili nije sposoban ispuniti svoju zadaću, glavni sudac će razmotriti mogućnost zamjene.

30.18 Sudsko vijeće može automatski ili na temelju žalbe vijeću sudaca predložiti da se utrka u jednoj ili više kategorija proglaši neregularnom ako su sljedeći slučajevi bitno utjecali na ukupni rezultat kategorije:

- ako su barem jednom natjecatelju KT na karti spojene krivim redoslijedom;
- ako dvije KT međusobno udaljene na karti 15 mm ili više nisu spojene crtom;
- ako je barem jednom natjecatelju krivo ucrtana jedna KT (prihvјаća se pomak od najviše 3mm);
- ako KT nije postavljena;
- ako je KT postavljena na detalj neucrtan na karti barem jednog natjecatelja;
- ako barem na jednoj KT stoji pogrešna kodna oznaka na stupiću;
- ako se staza može kratiti, a organizator nije postavio kontrolora ili je kontrolor napustio KT;
- ako je krivi opis barem jedne KT;
- ako su nekom od natjecatelja pogrešnim redoslijedom napisani redni brojevi na karti što je uzrokovalo krivo perforiranje;
- ako je KT nestala;
- ako je KT pogrešno postavljena;
- ako je perforator neispravan ili slomljen;
- za svaku KT s koje se donese papirić mora se nedvojbeno utvrditi da perforator nedostaje ili je neispravan – provjeru obavlja kontrolor natjecanja;
- druge neregularnosti za koje se ocijeni da su utjecale na regularnost natjecanja.

30.19 Odluka Sudskog vijeća je konačna. Iznimno, ako je trka u pojedinoj kategoriji proglašena neregularnom ili Pravilnik ne regulira slučaj odluka se prepušta Vijeću sudaca.

30.20 IO HOS-a potvrđuje odluke vijeća sudaca u slučaju neregularnih trka ili disciplinskih kazni.

30.21 U slučaju žalbe, na početku proglašenja glavni sudac dužan je pročitati zapisnik o radu Sudskog vijeća.

30.22 Organizator mora provesti odluke Sudskog vijeća.

31 Kontrola natjecanja

- 31.1 Vijeće kontrolora je tijelo IO HOS-a. Članovi Vijeća kontrolora su svi kontrolori s licencom.
- 31.2 Na prijedlog vijeća kontrolora IO HOS-a imenuje glavnog kontrolora i njegova dva zamjenika koji zajedno čine Glavno vijeće kontrolora (GVK).
- 31.3 Natjecanja na koja se odnosi ovaj Pravilnik kontrolira kontrolor HOS-a prema odluci IO HOS-a. Kontrolore potvrđuje IO HOS-a na prijedlog GVK.
- 31.4 Kontrolor predstavlja HOS prema organizatoru, podređen je HOS, te u svezi svih pitanja vezanih uz natjecanje i poštivanje Pravilnika kontaktira s Glavnim vijećem kontrolora.
- 31.5 IO HOS-a na prijedlog GVK potvrđuje postupak dobivanja licence i promaknuća u zvanja kontrolora.
- 31.6 Svi kontrolori moraju posjedovati licencu kontrolora HOS-a. Kontrolor ne može imati dodatne funkcije u organizaciji natjecanja.
- 31.7 Kontrolor treba osigurati provođenje Pravilnika, uklanjanje svih pogrešaka i poštivanje fair-playa.
- 31.8 Kontrolor usko surađuje s organizatorom, i mora biti upoznat sa svim nužnim detaljima. Sve službene obavijesti koje se šalju klubovima, kao što je poziv, mora odobriti kontrolor.
- 31.9 Kontrolori i postavljači staza trebaju imati ista znanja, a ovisno o njihovom stupnju uvode se sljedeći rangovi kontrolora-postavljača:
- IOF event adviser (EA);
  - međunarodni kontrolor-postavljač (MKP);
  - nacionalni kontrolor-postavljač (NKP);
  - kontrolor-postavljač (KP);
  - pomoćnik kontrolora-postavljača (PKP).
- 31.10 IOF event adviser natjecanja može kontrolirati sva natjecanja. Njegovo imenovanje potvrđuje IOF, a imenovanja ostalih rangova IO HOS-a.
- 31.11 Međunarodni kontrolor-postavljač samostalno kontrolira međunarodna natjecanja koja se organiziraju na teritoriju RH ili ako je određeno, pomaže IOF kontroloru.
- 31.12 Nacionalni kontrolor-postavljač samostalno kontrolira natjecanja Kupa Hrvatske i sve vrste državnih Prvenstava.
- 31.13 Kontrolor-postavljač samostalno kontrolira sva ostala natjecanja.
- 31.14 Pomoćnik kontrolora-postavljača pomaže svim više od njega rangiranim kontrolorima-postavljačima (IOF, MKP, NKP, KP) i ne može raditi samostalno.
- 31.15 Kontrolor ima sljedeće zadaće:
- kontaktirati glavnog organizatora i kontrolirati njegov rad;

- odobriti pogodnost mjesta i terena za natjecanje;
- pregledati zacrtani plan organizacije, predloženi smještaj, prijevoz i program odobrava mogućnosti za trening;
- provjeriti točnost i pogodnost starta, cilja i prostora izmjene;
- provjeriti da li karta odgovara IOF normama;
- pregledati doreambuliranje karte i zahtijevati isto ako je potrebno
- odobriti staze;
- provjeriti da su staze planirane na vrijeme;
- provjeriti opise KT i njihovu usklađenost s Opisima KT IOF-a;
- provjeriti sva grananja i kombinacije staze;
- provjeriti da li su oprema KT i ostala oprema kao i službenici organizatora prikladno postavljeni pred početak trke;
- napraviti otisak svih kontrolnih točaka prije starta;
- nadgledati opću organizaciju natjecanja;
- osigurati poštivanje Pravilnika za natjecanja HSOT-e.

31.16 Kontrolor treba izvršiti onoliko kontrola na zemljištu koliko ih smatra potrebnim. Posjete zemljištu planiraju se u dogovoru s organizatorom i postavljačem staza.

31.17 Isključivo kontrolor-postavljač, ovisno o svojem rangu, ima ovlast planiranja staza na natjecanjima svojeg ranga.

31.18 GVK može odrediti jednog ili više pomoćnih kontrolora.

32 Prigovori

- 32.1 Prigovori se mogu odnositi na primjenu Pravilnika, odluke organizatora, postupke natjecatelja.
- 32.2 Prigovore može podnijeti voditelj (predstavnik) kluba, osoblje organizatora, natjecatelj ili bilo koja osoba vezana za natjecanje.
- 32.3 Svaki prigovor treba biti upućen organizatoru usmeno ili pismeno što je moguće prije. Prigovore razmatra organizator. Podnositelja prigovora o odluci treba izvijestiti odmah po njenom donošenju.
- 32.4 Prigovori se razmatraju odmah, a prije proglašenja.
- 32.5 Prigovori se ne naplaćuju.
- 32.6 Rok na Prigovor na službene rezultate je 14 dana od pošiljanja istih. Mora se dostaviti pismeno organizatoru, a kopija glavnom sucu.

33 Žalbe

- 33.1 Žalba se naplaćuje (tko naplaćuje). Visinu naknade određuje IO HOS-a prije početka natjecateljske sezone.
- 33.2 Žalba se podnosi isključivo po odluci organizatora o prigovoru zbog neslaganja s donešenim.
- 33.3 Žalbu može podnijeti voditelj (predstavnik) kluba, natjecatelj ili osoblje organizatora.
- 33.4 Žalba se predaje u najkraćem mogućem roku, a najkasnije 30 minuta nakon što je donesena odluka o podešenom prigovoru. Žalba se predaje organizatoru natjecanja u pismenom obliku.
- 33.5 Žalbe se razmatraju prije proglašenja.
- 33.6 Ako je žalba pozitivno riješena novac uplaćen za žalbu se vraća.

34 Izvještaj s natjecanja

- 34.1 Organizator je dužan dostaviti izvještaj najkasnije 2 tjedna nakon natjecanja kontroloru, svim klubovima čiji su članovi sudjelovali, GVK i voditelju Kupa.
- 34.2 Sadržaj izvješća reguliran je člankom 25.11.
- 34.3 Kontrolor na propisanom obrascu dostavlja svoje pisano izvješće GVK i organizatoru najkasnije 3 tjedna nakon natjecanja.
- 34.4 Glavni organizator Prvenstva Hrvatske i natjecanja za Kup Hrvatske mora imati najmanje stručnost nacionalnog kontrolora.
- 34.5 Za sva službena natjecanja (sva osim NN) postavljajuč stazu (osoba koja zamišlja staze i označuje položaj KT na zemljишtu) mora imati najmanje stručnost nacionalnog kontrolora.

35 Reklamiranje i sponsorstvo

- 35.1 Vidi Zakon o športu.

36 Tisk

- 36.1 Organizator predstavnicima tiska i televizije trebaju ponuditi atraktivne radne uvjete i povoljne mogućnosti promatranja i izvještavanja s natjecanja.

37 Stegovne mjere

- 37.1 Stegovne mjere su određene prema Pravilniku o stegovnom postupku.

Privitak 1

ODLUKE KOJE IO HOS-a DONOSI PRIJE POČETKA NATJECATELJSKE SEZONE

- Visina naknada koje organizatori plaćaju HOS-u za natjecanja u kalendaru.
- Prihvaćanje kalendara natjecanja
- Prijavi natjecanja u IOF kalendar
- Određivanje početka i kraja natjecateljske sezone
- Klubovi moraju odrediti voditelja odnosno kontakt osobu, te pismeno dostaviti IO HOS-a njegovo ime i prezime, punu adresu stanovanja i broj telefona.
- Visina startnine.
- Visina startnine za naknadne prijave
- Određivanje natjecanja na kojima HOS-a osigurava odličja
- Visini naknade za žalbe
- Imenovanje povjerenika za natjecanja u orijentacijskom trčanju,
- Imenovanje 5 sudaca Vijeća sudaca
- Imenovanje glavnog kontrolora i njegova dva zamjenika (GVK) na prijedlog vijeća kontrolora.
- Potvrda kontrolora koje je predložilo GVK
- Određivanje natjecanja za koja će se odrediti kontrolori
- Objavljivanje službene liste rezultata KH nakon svake skupine natjecanja

Prvitak 2

NATJECATELJSKE KATEGORIJE 2006. - 2011. GODINE

1. Pravo nastupa u M21E kategoriji imaju sljedeći natjecatelji:
  - svi natjecatelji iz M21E koji u prethodnoj natjecateljskoj sezoni u KH imaju plasman od 1. do 8. mesta;
  - svi natjecatelji iz M21E koji u prethodnoj natjecateljskoj sezoni u KH osvoje barem 2x75 i više bodova;
  - svi natjecatelji iz M21A, M35 i M20 koji su u prethodnoj natjecateljskoj sezoni u KH osvojili barem 3x90 i više bodova;
  - strani državljeni.
2. Natjecatelje na osnovu kriterija navedenih u točki 1 ovog Prvิตka imenuje IO HSOT-e prije početka natjecateljske sezone.
3. U M21E imaju pravo nastupa svi natjecatelji koji steknu licencu HSOT-e bez obzira dali se tijekom sezone natječu u KH u nekoj drugoj kategoriji. Tada im se nastup u M21E ne bode za KH.

4. Za sve ostale kategorije pravo nastupa se određuje po spolu i godini rođenja natjecatelja, po sljedećoj tablici:

KATEGORIJA	2006. godina	2007. godina	2008. godina	2009. godina	2010. godina	2011. godina
Ž21A	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno
M65				1944. i stariji	1945. i stariji	1946. i stariji
M55	1951. i stariji	1952. i stariji	1953. i stariji	1954. i stariji	1955. i stariji	1956. i stariji
M45	1961. i stariji	1962. i stariji	1963. i stariji	1964. i stariji	1965. i stariji	1966. i stariji
M35	1971. i stariji	1972. i stariji	1973. i stariji	1974. i stariji	1975. i stariji	1976. i stariji
M21A	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno
M21B	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno	muškarci slobodno
M20	1986. i mlađi	1987. i mlađi	1988. i mlađi	1989. i mlađi	1990. i mlađi	1991. i mlađi
M18	1988. i mlađi	1989. i mlađi	1990. i mlađi	1991. i mlađi	1992. i mlađi	1993. i mlađi
M16	1990. i mlađi	1991. i mlađi	1992. i mlađi	1993. i mlađi	1994. i mlađi	1995. i mlađi
M14	1992. i mlađi	1993. i mlađi	1994. i mlađi	1995. i mlađi	1996. i mlađi	1997. i mlađi
M12	1994. i mlađi	1995. i mlađi	1996. i mlađi	1997. i mlađi	1998. i mlađi	1999. i mlađi
Ž45				1964. i starije	1965. i starije	1966. i starije
Ž35	1971. i starije	1972. i starije	1973. i starije	1974. i starije	1975. i starije	1976. i starije
Ž21B	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno	žene slobodno
Ž20	1986. i mlađe	1987. i mlađe	1988. i mlađe	1989. i mlađe	1990. i mlađe	1991. i mlađe
Ž18	1988. i mlađe	1989. i mlađe	1990. i mlađe	1991. i mlađe	1992. i mlađe	1993. i mlađe
Ž16	1990. i mlađe	1991. i mlađe	1992. i mlađe	1993. i mlađe	1994. i mlađe	1995. i mlađe
Ž14	1992. i mlađe	1993. i mlađe	1994. i mlađe	1995. i mlađe	1996. i mlađe	1997. i mlađe
Ž12	1994. i mlađe	1995. i mlađe	1996. i mlađe	1997. i mlađe	1998. i mlađe	1999. i mlađe

Privitak 3

KONTROLNI KARTONI I PERFORIRANJE

1. Članak broj 20.1 kaže da se na natjecanjima mogu upotrebljavati isključivo sustavi za perforiranje (elektronski ili drugi) odobreni od IOF-a.
2. Jedini automatski odobreni sustavi perforiranja su:
  - Tradicionalni igličasti perforatori i kontrolni kartoni;
  - Emit Electronic sustav za perforiranje i mjerjenje vremena;
  - SportIdent sustav;
3. Korištenje bilo kojeg drugog sustava perforiranja zahtjeva prethodno odobrenje Komisije za pravilnike IOF-a.
4. Ako se koristi tradicionalno perforiranje kontrolni karton mora zadovoljiti sljedeće uvjete:
  - mora biti napravljen od otpornog materijala i ne smije biti veći od 10 cm × 21 cm;
  - svaka kućica mora imati stranice duljine najmanje 18 mm;
  - tri kućice trebaju biti jasno označene kao rezervne kućice.

Natjecatelji smiju pripremiti karton, tj. smiju pisati po kontrolnom kartonu, oblijepiti kontrolni karton prozirnom trakom, staviti ga u plastičnu foliju/vrećicu, ali ne smiju odrezati dijelove kartona.

Ako se koristi sustav s vidljivim perforacijama, najmanje jedna iglica mora biti u odgovarajućem ili rezervnom kvadratu. Prihvatljiva je jedna pogreška za natjecatelja, tj. perforacija izvan odgovarajućeg kvadrata, pod uvjetom da su sve perforacije jasno čitljive. Natjecatelj koji pokuša steći prednost netočnim perforiranjem može biti diskvalificiran.

5. Kada se koristi Emit sustav, etiketa nalijepljena na natjecateljev elektronski kontrolni karton za pričuvno perforiranje mora biti takva da izdrži uvjete u kojima će se naći tijekom natjecanja (uključivši uranjanje u vodu). Natjecateljeva je odgovornost uvjeriti se da je etiketa za pričuvno perforiranje označena, kako bi se mogla koristiti ako nije zabilježeno elektronsko perforiranje.
6. Kada se koristi SportIdent sustav, pričuvni uređaj mora biti prisutan na svakoj kontroli – ili drugi SportIdent uređaj ili perforator s iglicama. Natjecatelj je odgovoran za bilježenje elektronske perforacije, tako što treba pričekati s vađenjem SI kontrolnog kartona iz uređaja za perforiranje sve dok ne dobije povratni signal da je perforiranje izvršeno.

Ako nema povratnog signala natjecatelj mora koristiti pričuvno perforiranje.

7. Kontrolni karton, elektronski ili tradicionalni, mora jasno pokazivati da su sve kontrole posjećene. Natjecatelj kojem nedostaje perforacija ili se perforacija ne može identificirati nema plasman, osim ako sa sigurnošću može biti utvrđeno da je posjetio KT, te da izostanak ili nečitost perforacije nije njegova pogreška.
8. U slučaju perforiranja SportIdent sustavom ovo pravilo znači:

Ako SportIdent uređaj ne radi (nema svjetlosnog ni zvučnog signala), natjecatelj mora perforirati pomoću pričuvnog perforatora na za to predviđene kvadratiće na karti.

U slučaju da igličasta perforacija nije zabilježena bit će diskvalificiran.

Ako natjecatelj perforira prebrzo i ne dobije kontrolni svjetlosni ili zvučni signal, SI kontrolni karton neće zabilježiti perforaciju.

U slučaju da je posjetu kontrolnoj točci zabilježio SportIdent uređaj i zabilježio broj natjecateljevog SI kartona, rezultat se priznaje.

Svaki natjecatelj je odgovoran za pravilnu pripremu SI-chipa za natjecanje (CLEAR / CHEK-START - stanice), u protivnom biti će diskvalificiran.

Svaki natjecatelj je dužan izvršiti ciljno perforiranje "FINISH", bez obzira na ostvareni rezultat u protivnom biti će diskvalificiran.